

मानव विकास कार्यक्रमांतर्गत “ग्रामीण भागातील सर्वच मुलींना इयत्ता १२ वी पर्यंत शिक्षण घेणे शक्य व्हावे, याकरिता गांव ते शाळा दरम्यान वाहतुकीची सुविधा उपलब्ध करून देणे” या योजनेअंतर्गत मराठवाडा विभागाकरिता ९४ अतिरिक्त बसेस उपलब्ध करून देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन,
नियोजन विभाग,
शासन निर्णय क्र. :-माविका-२०२३/प्र.क्र.७५/का.१४१८
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक:- ३१ जुलै, २०२४.

- वाचा :- १) शासन निर्णय, नियोजन विभाग, क्र माविमि-२०१०/प्र.क्र.८१/का.१४१८, दि.१९ जुलै, २०११.
- २) शासन निर्णय, नियोजन विभाग, क्र माविका-२०१२/प्र.क्र.६९/का.१४१८, दि.१२ जुलै, २०१२.
- ३) शासन निर्णय, नियोजन विभाग, क्र माविका-२०१४/प्र.क्र.२३/का.१४१८, दि. २७ मार्च, २०१४.
- ४) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्र.माविका-२०१४/प्र.क्र.२३/का.१४१८, दि. ३० मार्च, २०१७.
- ५) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्र.माविका-२०२४/प्र.क्र.१०३/का.१४१८, दि. ०६ फेब्रुवारी, २०२४.
- ६) शासन शुध्दीपत्रक क्र. नियोजन विभाग क्र.माविका-२०२४/प्र.क्र.१०३/का.१४१८, दि. २६ फेब्रुवारी, २०२४.
- ७) मानव विकास आयुक्तालय, छत्रपती संभाजीनगर यांचे पत्र.क्र.२०२४/माविआ/ससंअ-१/अबसेस/८९, दि. १३ फेब्रुवारी, २०२४.

प्रस्तावना :-

उपरोक्त संदर्भित क्र.(१)अन्वये राज्यातील निवडलेल्या २३ अतिमागास जिल्ह्यांतील १२५ तालुक्यांमध्ये मानव विकास कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे. यामध्ये शिक्षण विषयक योजनांमध्ये “ ग्रामीण भागातील सर्वच मुलींना इयत्ता १२ वी पर्यंत शिक्षण घेणे शक्य व्हावे याकरिता गांव ते शाळा दरम्यान वाहतुकीची सुविधा उपलब्ध करून देणे” या योजनेचा समावेश आहे.

२. प्रस्तुत योजनेअंतर्गत प्रत्येक तालुक्यांसाठी ५ बसेस यानुसार राज्यातील १२५ तालुक्यांसाठी ६२५ बसेस खरेदी करण्यात आल्या आहेत. तसेच संदर्भित क्र.(३)च्या शासन निर्णयान्वये अमरावती व बीड जिल्ह्यातील ३ तालुके (चिखलदरा, धारणी व वडवणी) वगळता, उर्वरित १२२ तालुक्यांसाठी प्रत्येकी २ बसेस याप्रमाणे एकूण २४४ अतिरिक्त बसेस उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत.

संदर्भित क्र. (४) च्या शासन निर्णयान्वये बीड जिल्ह्यातील वडवणी तालुक्यासाठी २ बसेस व अमरावती जिल्ह्यातील धारणी तालुक्यासाठी १ बस अश्या एकूण ३ अतिरिक्त बसेस उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत. संदर्भित क्र. (५) च्या शासन निर्णयान्वये व संदर्भित क्र. (६) च्या शासन शुध्दीपत्रकान्वये गडचिरोली जिल्ह्याकरिता ५५ अतिरिक्त बसेस उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत.

३. छत्रपती संभाजीनगर येथील दि.१६/०९/२०२३ च्या मंत्रिमंडळ बैठकीत मानव विकास कार्यक्रमांतर्गत मराठवाडा विभागातील बीड जिल्ह्यासाठी-४, जालना-३८, नांदेड-३४ व परभणी-२४ अशी एकूण १०० अतिरिक्त बसेस उपलब्ध करून देणे ही घोषणा करण्यात आली आहे. परंतु नांदेड जिल्ह्यासाठी मंत्रीमंडळ बैठकीत घोषित करण्यात आलेल्या ३४ बसेसपैकी ६ बसेस कंधार तालुक्यासाठी असून सदरचा तालुका हा मानव विकास कार्यक्रमांतर्गत समाविष्ट १२५ तालुक्यात येत नसल्यामुळे त्या तालुक्यासाठी मानव विकास कार्यक्रमांतर्गत बसेस अनुज्ञेय नाहीत. सबब, मानव विकास कार्यक्रमांतर्गत मराठवाडा विभागातील बीड जिल्ह्यासाठी-४, जालना-३८, नांदेड-२८ व परभणी-२४ अश्या एकूण ९४ अतिरिक्त बसेसची निविदा प्रक्रीया राबवून तयार वाहने (Ready Built Buses) खरेदी करण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळास प्रति बस अंदाजित रु.४०.०० लक्ष प्रमाणे एकूण ९४ अतिरिक्त बसेससाठी रु.३७.६० कोटी (अक्षरी रुपये सदतीस कोटी साठ लक्ष मात्र) इतक्या खर्चास मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्याबाबत शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

१. मानव विकास कार्यक्रमांतर्गत “ ग्रामीण भागातील सर्वच मुलींना इयत्ता १२ वी पर्यंत शिक्षण घेणे शक्य व्हावे याकरिता गांव ते शाळा दरम्यान वाहतुकीची सुविधा उपलब्ध करून देणे” या योजनेअंतर्गत मराठवाडा विभागासाठी बीड जिल्ह्यासाठी-४, जालना-३८, नांदेड-२८ व परभणी-२४ अशी एकूण ९४ अतिरिक्त बसेसची निविदा प्रक्रीया राबवून तयार वाहने (Ready Built Buses) खरेदी करण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळास प्रति बस अंदाजित रु.४०.०० लक्ष प्रमाणे एकूण ९४ अतिरिक्त बसेससाठी रु.३७.६० कोटी (अक्षरी रुपये सदतीस कोटी साठ लक्ष मात्र) इतक्या खर्चास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. या प्रकरणी होणारा खर्च “मागणी क्रमांक ओ-१, २०५३ जिल्हा प्रशासन, ००, ०९३, जिल्हा आस्थापना, (०४), आयुक्त, छत्रपती संभाजीनगर (०४)(०१) मानव विकास निर्देशांकांत वृद्धी करणे (कार्यक्रम) (२०५३१२३१) दत्तमत्त- ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर)” या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकून तो सन २०२४-२५ च्या मंजूर अर्थसंकल्पिय तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

३. “आयुक्त, मानव विकास” यांनी वर दर्शविल्यानुसार सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षाकरिता मराठवाडा विभागातील बीड जिल्ह्यासाठी-४, जालना-३८, नांदेड-२८ व परभणी-२४ अश्या एकूण ९४ अतिरिक्त बसेससाठी प्रति बस अंदाजित ₹ ४० लक्ष याप्रमाणे एकूण ९४ बसेससाठी ₹ ३७.६० कोटी (अक्षरी रुपये सदतीस कोटी साठ लक्ष मात्र) इतके अनुदान आहंरीत करून महाराष्ट्र राज्य

मार्ग परिवहन महामंडळ, मुंबई यांना उपलब्ध करून देण्याची कार्यवाही करावी. सदर अतिरिक्त बसेसच्या खरेदीची कार्यवाही महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने संदर्भ क्र.(१) च्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार करावी.

४. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२४०७३११०१७३७०११६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(मनिषा राणे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- २) मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव.
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री / राज्यमंत्री, यांचे खाजगी सचिव
- ४) महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
- ५) महालेखापाल-१/२ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/ नागपूर.
- ६) शासनाचे मुख्य सचिव.
- ७) शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव,
- ८) मा.कार्यकारी अध्यक्ष राज्य नियोजन मंडळ, नवीन प्रशासकीय भवन, १८ वा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई-३२.
- ९) आयुक्त, मानव विकास आयुक्तालय, बाबा पेट्रोलपंपजवळ, अदालत रोड, छत्रपती संभाजीनगर.
- १०) उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, वाहतूक भवन, डॉ. ए. एन. मार्ग, मुंबई ४०० ००८.
- ११) विभागीय आयुक्त, (सर्व)
- १२) जिल्हाधिकारी, (संबंधित)
- १३) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, (संबंधित)
- १४) संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.
- १५) उपायुक्त, नियोजन, विभागीय आयुक्त कार्यालय, (सर्व)
- १६) जिल्हा नियोजन अधिकारी, (संबंधित)
- १७) जिल्हा कोषागार अधिकारी, (संबंधित)
- १८) नियोजन विभागातील सर्व सह सचिव/ उप सचिव
- १९) निवड नस्ती (का.१४१८), नियोजन विभाग